

відповідного органу управління у сфері юстиції - як правило, це вищий суд землі або Міністерство юстиції. Надалі відбувається попередній відбір, який базується на оцінках, отриманих кандидатами під час першого і другого юридичних державних іспитів. Тобто попередній відбір враховує лише рівень фахової компетенції кандидатів. Найкращі з кандидатів (тобто ті, хто має найвищі бали за результатами державних юридичних іспитів), запрошуються на т.зв. співбесіду.

Відповідно до нашого розуміння конституційного права, суддівська незалежність в Німеччині поділяється на предметну (функціональну) та особисту. Предметна незалежність означає, що суддям у рамках здійснення ними правосуддя не можуть даватися жодні вказівки. Тобто - не можуть втручатися ні його начальник по службі (президент суду), ні міністр юстиції чи інші державні чинники. Забороненими визнаються також втручання, які впливають або можуть впливати на перебіг провадження і таким чином - на ухвалення суддею справедливого рішення. Йдеться про будь-які вказівки, зауваження чи рекомендації начальника по службі, навіть стосовно призначення дати та часу судових засідань, виклику до судового засідання певних осіб або скорочення чи подовження термінів у рамках розгляду суддею певної справи. Якщо суддя вважає, що той чи інший захід нагляду впливає на його суддівську незалежність, він може звернутися до спеціального суду - суду у справах суддівської служби - та отримати його рішення. Особиста незалежність гарантує судді, що він, навіть у випадку прийняття неприємних і непопулярних рішень, не матиме жодних негативних наслідків для себе особисто, для свого життя та кар'єри. Таким чином особиста незалежність слугує і забезпеченню предметної незалежності судді та закріплена у ст. 97 Основного закону. Згідно з цією статтею, призначені безстроково професійні судді до завершення терміну їх повноважень можуть усупереч їх волі бути переведені, звільнені або відправлені у відставку лише рішенням суду та тільки в порядку та з підстав передбачених законом. Такі підстави визначені у §24 Закону про суддів. Згідно з положеннями цього параграфу, службові повноваження судді завершуються з набуттям сили судовим рішенням, якщо стосовно нього: 1) виноситься обвинувальний вирок з позбавленням волі за скоєння навмисного діяння щонайменше на 1 рік; 2) виноситься вирок за скоєння навмисного діяння у вигляді зради миру, державної зради, створення загрози для демократичної правової держави або зради Батьківщині із створенням загрози зовнішній безпеці; 3) визнається його нездатність обіймати публічні посади або він позбавлений основного права (прав) згідно із ст. 18 Основного закону.

Підсумовуючи, слід підкреслити дві важливі тези щодо суддівської незалежності: по-перше, стосовно «примусової» відставки і звільнення, а також переведення судді, в разі його незгоди, рішення приймається спеціальним дисциплінарним судом; по-друге, службовий нагляд має досить тісні рамки та не повинен поширюватися на сферу здійснення суддею правосуддя, тобто на розгляд ним справ.

Німеччина - одна з провідних країн у сфері права. Тому український законотворець, розробляючи нові законопроекти, намагається враховувати досвід цієї європейської країни. Допомагає в цьому Німецький фонд міжнародного правового співробітництва, створений у 1992 р. за ініціатииви колишнього федерального міністра юстиції, доктора Клауса Кінкеля.

Список використаної літератури:

1.Основний закон Федеративної Республіки Німеччини від 23 травня 1949 року.

### **Етика державного службовця в Україні**

**Сучкова О.В.** - студентка навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ

**Науковий керівник:** викладач кафедри загально-правових дисциплін навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук - **Химичук К.В.**

Державна служба нерозривно пов'язана з мораллю, етикою, моральним складом державного службовця. Державні службовці мають величезний вплив на життя звичайних громадян. У багатьох випадках ці особи можуть приймати рішення, які мають велике значення для повсякденного життя громадян.

Демократичне суспільство має піклуватися про те, щоб дії та поведінка державних службовців були бездоганні. Розвинуті країни визнали питання етики і кодексу поведінки державних службовців сферою, яка набуває дедалі більшого значення в останні роки.

Перші наукові публікації з проблем етики державної служби в суверенній Україні з'явилися в 90-х рр. До них належали праці В. Авер'янова, О. Воронько, В. Копейчикова, Н. Нижник, В. Плішкіна, Г. Сагач й ін. Науковці прагнули використати потенціал зв'язку етики і права в державному управлінні, виявити і розкрити співвідношення об'єктивних і суб'єктивних умов етичної поведінки державних службовців [1, с.25].

Кожна професія має свою власну мораль. Зокрема, як слушно зазначає В. П. Бралатан, професійна етика - це система конкретизованих моральних норм і принципів з врахуванням особливостей тієї чи іншої професійної діяльності людей [2, с. 6]. Особливе місце в системі професійної етики посідає етика державного службовця, оскільки вона значною мірою характеризує взаємовідносини держави і громадянина. Етика державного службовця і юридична відповідальність — категорії нерозривні. Сьогодні, у разі порушення державним службовцем етичних правил, які втілені у правових нормах, відразу викликає реакцію громадськості, так державне і громадське життя значною мірою залежить від моральних цінностей, що утвердилися в суспільстві, від моральних відносин держави і громадянина, соціальної справедливості, нетерпимості до моральних відхилень особи і державних інституцій. Залежно від виду державної служби до загальноприйнятих моральних норм поведінки державного службовця додаються спеціальні норми кодексу честі, наприклад: етичні вимоги, що висуваються до суддів, військових, дипломатів, порушення яких можуть спричинити дисциплінарну відповідальність: догану, звільнення, пониження на посаді тощо.

У статті 5 Закону України «Про державну службу» від 16 грудня 1993 р. щодо етики поведінки державного службовця зазначається, що державний службовець повинен: 1) сумлінно виконувати свої службові обов'язки; 2) шанобливо ставитися до громадян, керівників і співробітників, дотримуватися високої культури спілкування; 3) не допускати дій і вчинків, які можуть зашкодити інтересам державної служби чи негативно вплинути на репутацію державного службовця [3].

Також етика державних службовців регулюється Наказом Головного Управління державної служби «Про затвердження Загальних правил поведінки державного службовця» від 04 серпня 2010 р. № 214, в якому йдеться про необхідність відповідності поведінки державних службовців очікуванням громадськості, забезпечення довіри суспільства та громадян до державної служби, сприяння реалізації прав і свобод людини і громадянина, визначених Конституцією України і законами України [].

Державний службовець має з належною повагою ставитись до прав, обов'язків та законних інтересів громадян, їх об'єднань, а також юридичних осіб, дотримуватися загальноновизнаних етичних норм поведінки, культури спілкування (уникати нецензурної лексики, не допускати використання підвищеної інтонації під час спілкування), не повинен проявляти свавілля або байдужість до їхніх правомірних дій та вимог, допускати прояви бюрократизму, нестриманість у висловлюваннях та не вчиняти дій, що дискредитують орган державної влади або ганьблять репутацію державного службовця. Державний службовець має виявляти толерантність і повагу до різних релігійних організацій, шанувати народні звичаї і національні традиції, при цьому не

демонструвати свої релігійні переконання чи уподобання, не віддавати перевагу будь-яким громадським об'єднанням, релігійним організаціям незалежно від їх чисельності, статусу, конфесійності, напрямів діяльності тощо [4].

Отже, з вищезазначеного можна зробити такі висновки. По-перше, в основі права лежить моральність. По-друге, у зв'язку із функціонуванням державної служби на основі норм права професійна діяльність державного службовця, безумовно, ґрунтується на моральних нормах. По-третє, етика державного службовця - це система норм поведінки, порядок дій і правил, взаємин і принципів у державно-службових відносинах, що є сукупністю найбільш придатних, глибоко усвідомлених і конкретизованих норм загальнолюдської моралі, властивих даному суспільству.

Список використаної літератури:

1. Рудакевич М. І. Професійна етика державних службовців: теорія і практика формування в умовах демократизації державного управління : моногр. / М. І. Рудакевич. - Терноп. : Вид-во АСТОН, 2007.
2. Бралатан В. П. Професійна етика : навч. посіб. / В. П. Бралатан, Л. В. Гуцаленко, Н. Г. Здирко. - К. : Центр учбової літератури, 2011. - 252 с.
3. Про державну службу: Закон України від 16.12.1993 р.
4. Наказ Головного Управління державної служби «Про затвердження Загальних правил поведінки державного службовця» від 04.08.2010 р. № 214.

#### **Інститут президентства: порівняльно-правовий аналіз законодавства України та законодавства ФРН в контексті конституційної реформи**

**Чухно О.Є.** - студент навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ

**Науковий керівник:** доцент кафедри загально-правових дисциплін навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент - **Букач В.В.**

Аналізуючи сучасний стан України в контексті обраної теми, варто зосередитись на викликах та потребах, що зараз, як ніколи є важливими для нашої держави. Переходячи від популістських висловів до справи, безумовно, важливим є питання щодо проведення конституційної реформи. Перш за все її роль полягає в тому, що вона уособлює собою базисне, визначальне підґрунтя як для докорінної зміни давно устаткувавшихся малоефективних моделей управління, так і для початку проведення інших галузевих реформ.

Інститут президентства в Україні пройшов довгий шлях починаючи з 1991 року і до сьогодні. Розмаїття поглядів і думок щодо його ролі та місця в конституційно визначеному механізмі державної влади породжує необхідність проведення не лише ретроспективного аналізу, а й порівняння його через призму законодавства інших країн, зокрема, Федеративної Республіки Німеччини.

Серед основних питань, які покликана вирішити реформа є питання щодо статусу Президента як глави держави, кола необхідних для цього повноважень, а також встановлення такого механізму державної влади, котрий зробить неможливим узурпування влади в руках однієї особи при чому являтиме собою інститут, що зможе ефективно забезпечувати єдність решти органів, так чи інакше впливаючи на позитивний розвиток державної політики.

Зіставлення законодавства України та Німеччини дає уявлення про роль і місце інституту президентства у країнах однієї правової сім'ї. Не зважаючи на одне правове коріння, роль і місце зазначеного інституту в структурах цих країн є різним. З першого погляду однорідність вказаних інститутів, на практиці виражається як суттєво відмінний за колом повноважень орган, що врешті-решт породжує, навпаки, протиставлення з